

Årsredovisning 2021

Barnombudsmannen

Innehåll

Innehåll.....	2
Barnombudsmannen har ordet	3
1. OM BARNOMBUDSMANNEN.....	4
Barnombudsmannens uppdrag.....	4
1.1 Viktiga författningar som styr vårt arbete.....	5
2. Resultatredovisning	6
2.1 Ekonomisk översikt.....	6
2.2 Rapporter	10
2.3 Regeringsuppdrag	11
2.4 Kommunikation och opinion.....	21
2.5 Pådrivande arbete för barnkonventionens efterlevande.....	23
2.6 Samla och sprida kunskap.....	27
2.7 Internationella samarbeten	29
3. Finansiell redovisning	34
3.1 Resultaträkning.....	34
3.2 Balansräkning	35
3.3 Anslagsredovisning.....	37
3.4 Tilläggsupplysningar	38
3.5 Noter	40
4. Undertecknande.....	48

Barnombudsmannen har ordet

Sedan 2020 är barnkonventionen lag och efter att Sverige ratificerade barnkonventionen 1990 har barns rättigheter succesivt stärkts i lagstiftning och i praktisk tillämpning. Men det återstår fortfarande ett stort arbete för att barn ska ses som fullvärdiga rättighetsbärare och att ett barnrättsbaserat synsätt genomsyrar alla åtgärder som rör barn.

För att barnkonventionen som lag ska få verklig effekt för barn och påskynda utvecklingen av barnets rättigheter måste barns klagorätt stärkas. Det är centralt att det finns möjlighet till upprättelse när deras rättigheter har kränkts. Detta är också avgörande för utveckling av praxis om barnkonventionen för beslutsfattare på olika nivåer i samhället och för trovärdigheten i barnkonventionen som lag. Dessutom behöver Sverige tillträda det tredje tilläggsprotokollet.

Trots att Sverige var först i världen att införa ett förbud mot barnaga vet vi att våld mot barn sker dagligen. Det handlar inte bara om fysiskt våld, utan även om psykiskt våld, vanvård och försummelse. Oavsett vem som är förövare och oavsett var våldet äger rum lämnar det djupa spår hos barn och tilliten till vuxenvärlden och samhället skadas. Arbetet att skydda barn mot våld är akut.

Vi har under hela år 2021 befunnit oss i en pandemi som har påverkat hela samhället. Beslut som tagits för att minska smittspridningen har medfört allvarliga konsekvenser för barn på kort och lång sikt. Pandemin har fått stora konsekvenser för barns rättigheter. När beslut tas som rör barn måste beslutsfattare ta hänsyn till barnets rätt till att komma till tals och en bedömning behöver göras kring barnets bästa samt analyser göras av vilka konsekvenser beslutet kan få för det enskilda barnet och grupper av barn. För de barn som drabbats under pandemin behöver kompensatoriska åtgärder tas fram.

Samverkan och samarbete mellan aktörer runt barnet är grunden för ett framgångsrikt barnrättsarbete. Tydliga krav på systematik och rutiner måste finnas på plats och det yttersta ansvaret för detta har staten. Vi vet att det finns ett stort engagemang och att det sker ett intensivt arbete i kommuner, regioner och hos myndigheter för att leva upp till barnkonventionen som lag. Det är i det dagliga barnrättsarbetet vi kan skydda barn och se till att deras rättigheter i enlighet med barnkonventionen uppfylls.

Det är ett löfte vi har gett alla barn!

Elisabeth Dahlin, barnombudsman

1. OM BARNOMBUDSMANNEN

Barnombudsmannens uppdrag

Barnombudsmannen är Sveriges barnrättsmyndighet med uppdrag att företräda barns och ungas rättigheter och intressen enligt FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Barnkonventionen blev lag i Sverige 1 januari 2020¹. Beslutet innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid alla avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. Det är tänkt som ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet.

Barnombudsmannen bevakar hur lagen efterlevs i samhället och driver på genomförandet i kommuner, regioner och på myndigheter. Myndigheten uppmärksammar brister i tillämpningen av barnkonventionen och föreslår förändringar i lagar och förordningar för regeringen.

I Barnombudsmannens uppdrag ingår också att bilda opinion och att företräda barn och unga i den allmänna debatten. Myndigheten har rättsliga befogenheter att begära information och att kalla in kommuner, regioner och myndigheter till överläggning men utövar ingen tillsyn. Barnombudsmannen får heller inte ingripa i enskilda ärenden eller företräda en enskild i ett ärende. Barnombudsmannen bestämmer själv sin organisation och den närmare inriktningen av arbetet.

¹ Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

1.1 Viktiga författningar som styr vårt arbete

Lag (1993:335) om Barnombudsman

1 § Barnombudsmannen har till uppgift att företräda barns och ungas rättigheter och intressen mot bakgrund av Sveriges åtagande enligt Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

2 § Barnombudsmannen skall driva på genomförandet och bevaka efterlevnaden av barnkonventionen. Barnombudsmannen skall därvid särskilt uppmärksamma att lagar och andra författningar samt deras tillämpning stämmer överens med barnkonventionen.

3 § Barnombudsmannen skall inom sitt verksamhetsområde

1. hos regeringen föreslå de författningsändringar eller andra åtgärder som behövs för att barns och ungas rättigheter och intressen skall tillgodoses,
2. informera, bilda opinion och ta initiativ till lämpliga åtgärder i övrigt,
3. företräda barns och ungas rättigheter och intressen i den allmänna debatten,
4. samla kunskap och sammanställa statistik om barns och ungas levnadsvillkor, samt
5. följa den internationella utvecklingen när det gäller barnkonventionens tolkning och dess tillämpning.

4 § Barnombudsmannen skall senast den 1 april varje år lämna en rapport till regeringen om sin verksamhet under det närmast föregående kalenderåret samt om de frågor om barn och unga som ombudsmannen anser att regeringen behöver ha kännedom om.

5 § Förvaltningsmyndigheter, kommuner och regioner ska på Barnombudsmannens uppmaning lämna uppgifter till ombudsmannen om vilka åtgärder som vidtagits för att i den egna verksamheten genomföra barns och ungas rättigheter enligt barnkonventionen. De är också skyldiga att på ombudsmannens uppmaning komma till överläggningar med denne.

6 § Regeringen utser Barnombudsmannen för en bestämd tid.

Ombudsmannen bestämmer själv sin organisation och den närmare inriktningen av sitt arbete.

7 § Barnombudsmannen är skyldig att genast anmäla till socialnämnden om ombudsmannen i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Barnombudsmannen är skyldig att lämna uppgifter om det förhållande anmälningsplikten omfattar.

8 § Barnombudsmannen får lämna

1. socialnämnden uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd,
2. Inspektionen för vård och omsorg uppgifter som kan vara av betydelse för myndighetens tillsyn.

Förordning (2007:1021) med instruktion för Barnombudsmannen

Uppgifter m.m.

1 § I lagen (1993:335) om Barnombudsman finns bestämmelser om Barnombudsmannens uppgifter, förordnande, organisation m.m.

Vid fullgörande av sina uppgifter enligt 2 § lagen om Barnombudsman ska Barnombudsmannen systematiskt och återkommande följa upp och utvärdera tillämpningen av barnkonventionen i berörda verksamheter hos förvaltningsmyndigheter, kommuner och regioner. Barnombudsmannen ska, utifrån sin ombudsmannaroll, belysa levnadsvillkor för flickor respektive pojkar och för barn som definierar sig på andra sätt. Barnombudsmannen ska förmedla och föra en dialog om slutsatser och iakttagelser med de myndigheter och huvudmän som är berörda. Utifrån sådana uppföljningar och utvärderingar ska Barnombudsmannen också genomföra insatser som bidrar till att utveckla och sprida kunskap om tillämpningen av barnkonventionen.

Ledning

2 § Myndigheten leds av en myndighetschef.

Anställningar och uppdrag

3 § Barnombudsmannen är myndighetschef.

Ärendenas handläggning

4 § Ärendena avgörs av ombudsmannen.

Undantag från myndighetsförordningen

5 § Följande bestämmelse i myndighetsförordningen (2007:515) ska inte tillämpas på myndigheten: 23 § första stycket om anställningar och uppdrag.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

1 § Artiklarna 1–42 i Förenta nationernas konvention den 20 november 1989 om barnets rättigheter ska i originaltexternas lydelse gälla som svensk lag.

Konventionens engelska och franska originaltexter finns tillsammans med en svensk översättning intagna som en bilaga till denna lag.

2. Resultatredovisning

2.1 Ekonomisk översikt

I detta avsnitt redovisas översiktligt intäkter och kostnader för Barnombudsmannen

Myndighetens årsredovisning utgår från lagen (1993:335) om Barnombudsman. Myndigheten har för tillfället inte delats in i olika verksamhetsområden. Ett arbete med att dela in Barnombudsmannens verksamhet i verksamhetsområden påbörjas under 2022

Barnombudsmannens verksamhet finansieras dels genom anslaget UO9, 5:1 Barnombudsmannen och dels via bidrag för genomförandet av olika regeringsuppdrag.

2.1.1 Verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader (tkr)	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	26 898	27 089	26 087
Övriga intäkter	12 732	11 590	10 597
Kostnader	39 630	38 679	36 684
Resultat	0	0	0

De sammanlagda kostnaderna för 2021 är 39 630 tkr (38 679 tkr) varav 68 procent (70 procent) finansieras av förvaltningsanslaget. Årets tilldelning av anslag var 26 549 tkr och tillsammans med förra årets nyttjade anslagskredit 320 tkr var årets tillgängliga medel 26 229 tkr. Barnombudsmannen har 2021 förbrukat totalt 26 898 tkr (27 089 tkr) och nyttjar därmed totalt 670 tkr av anslagskrediten för 2021.

2.1.2 Intäkter

Verksamhetens intäkter (tkr)	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	26 898	27 089	26 087
Övriga anslagsintäkter		0	0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	84	159	20
Intäkter av bidrag	12 648	11 430	10 574
Finansiella intäkter	0	0	3
Summa	39 630	38 679	36 684
Bidragens andel av totala intäkter	32%	30%	29%

Intäkter av anslag

Intäkter av anslag är till sin helhet från anslaget 5:1 Barnombudsmannen.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av avgifter och andra ersättningar uppgick för 2021 till 84 tkr och är en minskning jämfört med 2020. Intäkten utgörs dels av 58 tkr från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys för utlån av IT-ansvarig, dels 16 tkr avseende kommissionsförsäljning via Norstedts förlag och 11 tkr avser intäkt för extern föreläsning.

Intäkter av bidrag

Av beslutade regeringsbidrag om 12 700 tkr utnyttjades 12 597 tkr för verksamhetens kostnader. Beviljade och nyttjade bidrag för anställningsstöd uppgick till 52 tkr. Bidrag för utförande av regeringsuppdrag utgör cirka 30 procent av myndigheten finansiering.

2.1.3 Kostnader

Verksamhetens kostnader (tkr)	2021	2020	2019
Kostnader för personal	27 084	26 209	24 801
Kostnader för lokaler	2 167	2 163	2 337
Övriga driftskostnader	9 976	9 986	9 303
Finansiella kostnader	3	6	22
Avskrivningar och nedskrivningar	400	315	220
Summa	39 630	38 679	36 684
Andel personalkostnad	68%	68%	68%

Personalkostnader

Kostnaden för personal uppgår till 27 084 tkr (26 209 tkr), vilket motsvarar en ökning om 3 procent från föregående år. Ökningen beror dels på en årlig lönerrevision samt under året genomförda nyrekryteringar.

Lokalkostnader

Kostnaden för hyra och lokalvård ligger på samma nivå som föregående år.

Övriga driftskostnader

Övriga driftskostnader ligger på samma nivå som föregående år. Största delen av övriga driftskostnader utgörs av köp av tjänster. Av totala driftskostnader om 9 976 tkr (9 986 tkr) utgör 9 599 tkr (9 275 tkr) köp av tjänster. Kostnadsposten köp av tjänst har ökat med 3 procent sedan 2020.

Avgifter till Statens Servicecenter och kostnader för IT-drift hos Försäkringskassan utgör cirka 33 procent av myndighetens kostnader för inköp av tjänster.

Kostnader för resor har minskat med cirka 50 procent från föregående år och beror på ett minskat resande som följd av covid-19-pandemin.

Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningar har ökat cirka 3 procent jämfört med föregående år och beror på att en ny extern webbplats har tillkommit som en anläggning under november 2021.

2.1.4 Regeringsuppdrag

Regeringsuppdragen redovisas nedan uppdelat per anslag. Bidrag utgör ungefär en tredjedel av finansieringen 2021 liksom 2020.

Uppdragen ska slutredovisas senast mars 2022 och totalt cirka 104 tkr kommer att återbetalas till Kammarkollegiet.

Utöver årets uppdrag redovisas även de uppdrag som avser 2020 men föranledde återbetalning 2021 i tabellen nedan.

Regeringsuppdrag 2021 A2020/02710 A2020/02668	Bidrag (tkr)	Kostnade r/ lämnade bidrag 2021 (tkr)	Återbetalas 2022 (tkr)	Återbetalnings- datum vid oförbrukade bidrag
UO 9 anslag 5:2 Barnets rättigheter				
Barnrätt i praktiken utvalda myndigheter.	2 716	2716	0	mars 2022
Samverkan med länsstyrelsen	495	495	0	mars 2022
Vägledning om FN:s konvention om barnets rättigheter.	390	387	3	mars 2022
Samla rättspraxis i databas	1 374	1 374	0	mars 2022
Utveckla och uppdatera utbildnings- och informationsmaterial	275	275	0	mars 2022
Covid-19 analyseras och utvärdera konsekvenser utifrån barnkonventionen	500	500	0	mars 2022
Utveckla stöd för förebyggande av våld mot barn	700	700	0	mars 2022
Landrapport våld mot barn	550	550	0	mars 2022
Summa UO 9 anslag 5:2 Barnets rättigheter	7 000	6 997	3	
UO 13 anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder				
Kartläggning pornografis inverkan på barn	1 500	1 500	0	mars 2022
UO 13 anslag 2:2 åtgärder mot diskriminering och rasism			0	
HBTQ uppdrag skola trans och icke binära	2 000	1 901	99	mars 2022
Strategisk myndighet för hbtq-personers rättigheter	500	500	0	mars 2022
Ta fram kunskap om barn och ungas utsatthet för rasism	900	899	1	mars 2022
Summa UO 13	4 900	4 800	100	
UO 1 anslag 6:1 Allmänna val och demokrati				
Stärka och utveckla demokratiperspektivet på webbplatsen Mina rättigheter.	800	800	0	mars 2022
Summa UO 1 anslag 6:1 Insatser för mänskliga rättigheter	800	800	0	
Totalt 2021	12 700	12 597	103	

Utöver årets uppdrag redovisas även de uppdrag som avser 2020 men föranledde återbetalning 2021 i tabellen nedan.

Uppdrag från 2020 som återbetalts 2021 A2020/02109/MRB	Beviljat (tkr)	2020 års kostnad (tkr)	Belopp att återbetala	Datum för återbetalning
Utgiftsområde 9 anslag 5:2 Barnens rättigheter 2020				
Barnrätt i praktiken vissa statliga myndigheter.	2 000	1 966	34	2021-03-19
Samverkan med länsstyrelsen	1 000	834	166	2021-03-19
Vägledning om FN:s konvention om barnets rättigheter.	2 000	1 888	112	2021-03-19
Samla rättspraxis i databas	1 000	1 000	0	
Covid 19 - analyseras och utvärdera konsekvenser utifrån barnkonventionen	1 500	878	622	2021-04-23
Utveckla stöd för förebyggande av våld mot barn	750	212	538	2021-04-23
Covid 19 - stödja myndigheter etc med kunskap om barnets rättigheter	1000	62	938	2021-02-12
Landrapport våld mot barn. A2020/02446/JÄM	250	150	100	2021-03-19
Utgiftsområde 13 anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder				
Kartläggning pornografis inverkan på barn A2020/00346/JÄM	1 500	831	669	2021-03-19
Utgiftsområde 13 anslag 2:2 åtgärder mot diskriminering och rasism				
Barn och ungas könsidentitet etc	2 500	2 500	0	
Strategisk myndighet för HBTQ-personers rättigheter A2020/01470/MRB	500	299	201	2021-03-19
Ta fram kunskap om barn o ungas utsatthet för rasism A2020/02203	300	285 ²	15	2021-04-23
Utgiftsområde 1 anslag 6:1 Insatser för mänskliga rättigheter 2020				
Stärka och utveckla demokratiperspektivet på webbplatsen Mina rättigheter. Ku2020/00467/MD	800	798	2	2021-04-23
Summa återbetalt			3 397	

2.1.5 Resultatindikatorer

Under året har Barnombudsmannen inlett ett arbete för att ta fram möjliga resultatindikatorer för verksamheten. Inför kommande år förbereds processer för att under året mäta och följa upp efterlevnaden av barnkonventionen.

² De 285 tkr avser lämnat bidrag till Stockholms universitet

2.2 Rapporter

Barnombudsmannen ska enligt lagen (1993:335) om Barnombudsman senast den 1 april varje år lämna en rapport till regeringen om sin verksamhet under det närmast föregående kalenderåret, samt om de frågor om barn och unga som ombudsmannen anser att regeringen behöver ha kännedom om.³

2.2.1 Årsrapport 2021 ”Alla tar ju inte ansvar”

Den 31 mars 2021 lämnade Barnombudsmannen över sin årsrapport – Alla tar ju inte ansvar som fokuserar på barns rättigheter i samhällskris. Vi har undersökt vilka brister i barns rättigheter som var kända redan innan covid-19-pandemin och vilka brister som synliggjorts eller accentuerats. Vi har tittat närmare på vad de olika beslut som fattats under pandemin har inneburit för barns möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda.

I arbetet med rapporten har vi samtalat med 111 barn om hur de upplevt pandemin. Samtalen genomfördes med barn i kommuner som var särskilt drabbade av covid-19-pandemin och som samtidigt kunde ses som socioekonomiskt utsatta. Barnens erfarenheter användes som exempel på hur krisen påverkat barnens rättigheter. Vi har också undersökt hur kommuner och regioner har fattat beslut som rör barn och intervjuat offentliga verksamheter om hur de jobbar med barnkonventionen.

Vi har lämnat följande tre huvudförslag som vi anser nödvändiga för att barn ska ses som fullvärdiga rättighetsbärare och för att ett barnrättsbaserat synsätt ska genomsyra alla åtgärder som rör barn – från lagstiftning till barnets vardag; säkerställ barns delaktighet i Sveriges krisberedskap, säkerställ barns rätt till utbildning under en kris samt säkerställ barns rätt till hälsa och fritid.

Rapportens rekommendationer och slutsatser bidrar till att nå ambitionen i Agenda 2030 och särskilt Mål 3 om god hälsa och välbefinnande samt Mål 4 om alla barns rätt till en utbildning av god kvalitet.

I anslutning till överlämningen av rapporten hölls ett möte mellan dåvarande jämställdhetsminister Märta Stenevi med ansvar för frågor som rör barnets rättigheter och sju av de barn som medverkat i tidigare barnsamtal. Samtalet genomfördes på distans via Skype.

Under året har Barnombudsmannen arbetat aktivt med att sprida resultatet från rapporten. Rapporten har presenterats i olika sammanhang. I samband med lansering hölls ett webinarium och under året har Barnombudsmannen bjudits in att presentera rapporten för både kommunala, regionala och statliga organisationer. Flera av dessa presentationer har gjorts i samband med krisberedskapsveckor som arrangerats av Länsstyrelserna och i kommunal regi.

H.M. Drottning Silvia och H.K.H. prinsessan Sofia har visat intresse för rapporten och ett samtal mellan myndigheten och hovet hölls under våren. Rapporten har också presenterats under olika möten och nätverk där Barnombudsmannen medverkat tillsammans med andra myndigheter och organisationer. Medialt har rapporten uppmärksammats i samband med lansering och Barnombudsmannen har medverkat i både SVT och TV4.

³Lag om Barnombudsman (1993:335).

2.2.2 Årsrapport 2022

Under 2021 genomfördes en stor del av arbetet med årsrapporten för 2022. Rapporten fokuserar på hur barnets rättigheter tillämpas i barnets vardag där myndigheten valt att fördjupa sig inom rätten till delaktighet – i skola och kommunen - samt om barns boendesituation.

Som underlag till rapporten har Barnombudsmannen genomfört en enkätundersökning riktad till kommunchefer inom samtliga kommuner. Syftet är att göra en analys av vilka möjligheter till delaktighet i övergripande kommunala beslut som barn erbjuds inom respektive kommun. Antalet svaranden är 180 (62 procent) av 290 tillfrågade. Barnombudsmannen har även genomfört samtal med aktörer inom skola och utbildning samt med aktörer med kunskap och ansvar för boendefrågor. Barnombudsmannen har också genomfört samtal med över 250 barn för att lyfta fram barns egna röster om kunskapen och möjligheten till delaktighet och där barnens erfarenheter kommer användas som exempel.

Resultatet redovisas i den kommande årsrapporten.

2.3 Regeringsuppdrag

2.3.1 Tidigare regeringsuppdrag i regleringsbrev som rapporterats under 2021

Det huvudsakliga arbetet med dessa uppdrag har finansierats med bidrag beslutade av regeringen. Slutförandet av rapporter till regeringen och till Kammarkollegiet under 2021 har belastat myndighetens anslag 5:1 Barnombudsmannen. Nedan redovisas i huvudsak resultat av de genomförda uppdragen.

Barn och ungas erfarenhet av könsidentitet och intersex

Barnombudsmannen ska inhämta erfarenheter från barn och unga om frågor som rör könsidentitet och om intersexvariationer. Erfarenheterna ska samlas och spridas så att de kan utgöra ett stöd för anhöriga och barn och unga med transexfarenheter (A2019/01276).

Uppdraget slutredovisades i mars 2021⁴.

Barnombudsmannens rapport *Erfarenheter från unga transpersoner samt från barn och unga med intersexvariationer*⁵ spreds till olika aktörer under andra kvartalet 2021. Myndigheten har därefter presenterat rapportens innehåll i ett flertal möten med bl.a. representanter från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Diskrimineringsombudsmannen och Statens Skolverk. Barnombudsmannen har tagit fram ett stödmaterial riktat till barn och unga med funderingar runt eller erfarenhet av trans. Det materialet finns på myndighetens webbplats för barn och unga, [Mina rättigheter](#).⁶

Barnombudsmannen har år 2021 ett regeringsuppdrag rörande HBTQI och skola⁷. I det nya uppdraget ska det särskilt beaktas vad som framkommit i detta uppdrag.

⁴ BO 2019-0271-70

⁵ [Erfarenheter från unga transpersoner samt från barn och unga med intersexvariationer \(barnombudsmannen.se\)](#)

⁶ <https://minarattigheter.se/barn-och-unga-14-18ar/transfunderingar/>

⁷ A2020/02711 & A2020/02621

Stödja berörda myndigheter med avseende på covid-19

Barnombudsmannen ska med anledning av covid-19-pandemin ge stöd till berörda myndigheter, kommuner och regioner i deras arbete med att sprida information och kunskap till barn utifrån barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Uppdraget ska genomföras i samråd med Folkhälsomyndigheten.

Arbetet slutredovisades januari 2021⁸

Barnombudsmannen har använt resultat från uppdraget i andra uppdrag som myndigheten har kring barns rättigheter och covid-19-pandemin till exempel i årsrapporten 2021 *Alla tar ju inte ansvar* och uppdraget om Covid-19-pandemins konsekvenser för barn⁹.

2.3.2 Regeringsuppdrag i regleringsbrev för 2021

Nedan redovisas i korthet genomfört arbete under 2021 med de uppdrag regeringen beslutat om för myndigheten. Uppdragen utgör sammantaget cirka en tredjedel av myndighetens verksamhet.

Barnrätt i praktiken – stöd till vissa myndigheter

Barnombudsmannen ska erbjuda stöd till vissa statliga myndigheter i deras uppdrag att arbeta med den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter i sina verksamheter, i enlighet med beslut om särskilt uppdrag eller uppdrag alternativt återrapporteringskrav i respektive myndighets regleringsbrev för 2021. Myndigheterna är Brottsförebyggande rådet, Brottsoffermyndigheten, Diskrimineringsombudsmannen, Försäkringskassan, Konsumentverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Statens kulturråd och Statens medieråd. Stödet har utgått från erfarenheterna och resultatet av Barnombudsmannens tidigare uppdrag att stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i statliga myndigheters verksamhet.

Uppdraget slutredovisas i mars 2022. En delredovisning lämnades i mars 2021¹⁰.

Barnombudsmannen har under året haft en löpande dialog med varje myndighet och erbjudit verksamhetsanpassat stöd utifrån myndigheternas beskrivna behov.

Samtliga myndigheter har deltagit i enskilda möten och gemensamma nätverksmöten. En workshop på temat *Att beakta barnets bästa* har genomförts. Inledningsvis presenterades Barnrättsresan¹¹ som flera av myndigheterna sedan har använt som processtöd. Berörda myndigheter bjöds också in till den webbkonferens om barns rätt att komma till tals som Barnombudsmannen anordnade i samverkan med länsstyrelserna.

Barnombudsmannen har uppdaterat Barnrättsresan och ett arbete med att ta fram ett digitalt stöd för prövning av barnets bästa har också inletts.

Från medverkande myndigheter under 2021, och tidigare medverkande myndigheter, finns uttryckt behov om ytterligare stöd från Barnombudsmannen i det fortsatta barnrättsarbetet.

⁸ BO 2021-0020-1

⁹ BO 2020-0218

¹⁰ BO 2019-0296

¹¹ <https://barnrattsresan.barnombudsmannen.se/>

Länsstyrelser – en samverkan mellan länsstyrelser och Barnombudsmannen

Fortsatt uppdrag att samverka med länsstyrelserna i deras uppdrag att samordna och utveckla länsstyrelsernas tillämpning av barnets rättigheter samt stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och regioner i enlighet med regeringens beslut den 27 juni 2019 (A2019/01274).

Uppdraget slutredovisas i mars 2022.

Barnombudsmannen har under året deltagit vid digitala nätverksträffar med länsstyrelsens arbetsgrupp för mänskliga rättigheter och barnrätt. Vi har genomfört workshops i samband med länsstyrelsernas framtagande av ett internt material för att göra prövningar av barnets bästa. I samband med lansering av materialet deltog Barnombudsmannen vid tre digitala träffar.

Tillsammans med länsstyrelserna planerades och genomfördes en digital konferens på temat barn rätt att komma till tals. Konferensen hade cirka 1 000 deltagare.

Vi har deltagit på en konferens som anordnades av länsstyrelsen i Skåne med flera deltagare från kommuner och regioner.

Utbildning och spridningsinsatser av Vägledning om barnets rättigheter

Barnombudsmannen ska fortsatt genomföra utbildnings- och spridningsinsatser om vägledningen (Ds 2019:23) i enlighet med regeringens beslut den 14 november 2019 (A2019/02059).

Uppdraget slutredovisas i mars 2022

Samlad information om vägledninguppdraget publicerades under 2020 på Barnombudsmannens webbplats. Denna information med länk för att ladda ner Vägledningen och en webbföreläsning har funnits tillgänglig hela året. Den digitala föreläsningen har i december 2021 visats fler än 750 gånger¹². Syftet är att ge rättstillämpare i offentlig verksamhet kunskap om ett metodmässigt tillvägagångssätt vid tillämpning av barnkonventionen i den egna verksamheten. Under 2021 har vi erbjudit myndigheter med verksamheter som berör barn en workshop om Vägledningen. Den pågående covid-19-pandemin har påverkat Barnombudsmannens spridningsinsatser för Vägledningen då alla möten utom ett har behövt hållas digitalt. Vissa myndigheter har inte haft möjlighet att ta del av digitala workshops.

Barnombudsmannens arbete med att sprida information och kunskap om barns rättigheter bidrar till att nå Agenda 2030 i sin helhet och särskilt delmål 16.10 om att säkerställa allmän tillgång till information och att skydda grundläggande friheter.

Barnombudsmannens rättsdatabas

Barnombudsmannen ska fortsatt samla rättspraxis avseende FN:s konvention om barnets rättigheter från nationella och internationella domstolar i en databas. I uppdraget ingår också att regelbundet uppdatera databasen med ny rättspraxis.

Uppdraget slutredovisas i mars 2022. En delredovisning lämnades i mars 2021¹³.

Barnombudsmannen har under 2021 vidareutvecklat barnrättsdatabasen. Databasen innehåller främst avgöranden från högsta instanser där barnkonventionen nämns uttryckligen. Utöver avgöranden från svenska domstolar innehåller databasen även ett urval avgöranden från domstolar i andra nordiska länder och internationella domstolar. Databasen

¹² Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter textad - YouTube

¹³ BO 2021-0100

uppdateras löpande med ny rättspraxis och innehåll vid slutet av 2021 fler än 225 avgöranden från 18 domstolar.

Vi har också arbetat vidare kring hur databasen kan användas i arbetet på myndigheten. Alla avgöranden är kategoriserade och särskilda underkategorier har skapats för bland annat områdena jämställdhet och HBTQI. Databasen är i dagsläget avsedd för intern användning på Barnombudsmannen. För att sprida information externt om avgöranden i databasen har texter utifrån olika teman lagts upp på Barnombudsmannens webbplats. Vi har även informerat om innehållet i databasen i olika sammanhang som exempelvis vid kommunala nätverk, Norstedts barnkonventionsdag, samt i möten inom ramen för andra regeringsuppdrag som Barnrätt i praktiken och informationsinsatser i Vägledning om barnets rättigheter¹⁴.

Arbetet har bidragit till delmål 16.3 i Agenda 2030 om att främja rättssäkerhet och tillgång till rättvisa.

Utveckla och uppdatera utbildnings- och informationsmaterial

Uppdrag att utveckla och uppdatera utbildnings- och informationsmaterial om barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen och göra det tillgängligt.

Uppdraget slutredovisas i mars 2022.

Barnombudsmannen har arbetat med att uppdatera och modernisera den digitala utbildning i barnkonventionen som används i processtödet Barnrättsresan. Utbildningen vänder sig till kommuner, regioner och myndigheter. Utbildningen ger grundläggande kunskaper om barnkonventionen, dess innehåll och tolkning. Utbildningen lanseras under mars 2022.

Konsekvenser för barn och unga med anledning av covid-19

Barnombudsmannen ska analysera och redogöra för konsekvenser för barn och unga i Sverige med anledning av covid-19-pandemin, utifrån barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Barn i utsatta situationer och med särskilda behov ska vara i fokus. Utifrån resultatet av myndighetens arbete ska lärdomar identifieras och spridas till berörda aktörer. I uppdraget ingår även att inhämta och redogöra för barns och ungas erfarenheter av pandemin. Uppdraget ska genomföras i samråd med Folkhälsomyndigheten.

Uppdraget slutredovisades juni 2021¹⁵.

De åtgärder som vidtagits för att minska spridningen av covid-19, har fått stora konsekvenser för barns rättigheter. Brister finns bland annat när det gäller prövning av barnets bästa och rätten till delaktighet enligt barnkonventionen. Åtgärderna har påverkat barn direkt och indirekt och har fått skiftande konsekvenser för barn.

En särskild utmaning under pandemin har varit att säkerställa att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda utan åtskillnad. Förhållanden som boendeort, socioekonomi och funktionsnedsättning har påverkat i stor utsträckning. Arbetet visade att det är centralt att fortsatta uppföljningar görs av pandemins konsekvenser för barn för lärdomar inför framtida hantering av samhällskriser.

¹⁴ Ds 2019:23

¹⁵ BO 2020-0218

Uppdrag som rapporterats till Statskontoret

Uppdrag till statliga myndigheter att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021-2023 samt Uppdrag till statliga myndigheter att fortsatt ta emot nyanlända arbetsökande för praktik 2021-2023.

Uppdragen har rapporterats till Statskontoret¹⁶

Övrigt

Barnombudsmannen har anpassat verksamheten efter regeringens beslut om hemarbete vid statliga myndigheter.

Prognoser

Barnombudsmannen har under 2021 redovisat prognoser i informationssystemet Hermes på de i regleringsbrevet ålagda prognostillfällen för åren 2021–2024.

2.3.3 Övriga regeringsuppdrag 2021

Pornografins inverkan på barn och unga.

I februari 2020 uppdrog regeringen åt Barnombudsmannen att utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) kartlägga befintlig kunskap från såväl forskning som från aktörer som möter barn och unga om hur och var barn konsumerar, eller exponeras för, pornografi och hur det påverkar barns och ungas hälsa och relationer (A2020/00346/JÄM).

Uppdraget slutredovisades i tre delrapporter i juni 2021¹⁷

Kartläggningen har publicerats och skickats till samverkande aktörer. Under 2021 har Barnombudsmannen genomfört spridningsinsatser genom att delta som föreläsare på fyra konferenser, i myndighetsnätverk och vid seminarier och digitala sändningar som externa aktörer ansvarat för. Rapporten kommer under våren 2022 även att presenteras vid fyra konferenser och kunskapsseminarier för allmänheten och praktiker inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Barnombudsmannen har även fått kunskap om att rapporten kommer att användas inom ramen för kurser inom lärarutbildning vid landets högskolor.

Rapportens slutsatser om vikten av tillgång till sexualundervisning bidrar också till att nå delmål 3.7 i Agenda 2030 om att tillgängliggöra sexuell och reproduktiv hälsovård, information och utbildning samt att integrera dessa i nationella strategier och program.

¹⁶ BO 2021-0005 och BO 2021-0095

¹⁷ BO 2020-0063

Hbtq strategisk myndighet

Regeringen uppdrar åt Barnombudsmannen att vara en av flera strategiska myndigheter med uppdrag att i sin verksamhet främja hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter (BO2020-0206). I uppdraget ingår att identifiera och redovisa utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som myndigheten avser vidta, samt genomföra under 2020–2022. Myndigheten bör i genomförandet av uppdraget föra en dialog och vid behov genomföra insatser tillsammans med övriga strategiska myndigheter¹⁸. Myndigheten bör även inhämta kunskap och erfarenhet från andra aktörer som besitter kompetens inom området, såsom olika organisationer som företräder hbtq-personers rättigheter och Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet. A2020/0147/MRB

Uppdraget slutredovisas i mars 2022

Under året en samordnare utsetts och en arbetsgrupp har etablerats på myndigheten. Samverkan har skett med andra myndigheter genom det hbtqi-strategiska nätverket samt med organisationer som företräder hbtqi-personers rättigheter i syfte att inhämta kunskap och erfarenheter i det hbtqi-strategiska arbetet. Barnombudsmannen har integrerat det hbtqi-strategiska arbetet i myndighetens arbete med strategiska mål och nya medarbetare erbjuds grundläggande hbtqi-utbildning. Barnombudsmannen har i arbetet med myndighetens uppdrag om pornografins inverkan på barn och unga anlagt ett hbtqi-perspektiv. Arbetet bidrar till att nå delmål 16.B i Agenda 2030 om att främja och genomdriva icke-diskriminerande lagstiftning och politik.

Demokrati 100 år Uppdrag - Att stärka och utveckla demokratiperspektivet på webbplatsen Mina Rättigheter BO2020-0070

Barnombudsmannen ska stärka och utveckla demokratiperspektivet på webbplatsen Mina rättigheter. Det befintliga innehållet på webbplatsen ska kompletteras med kunskap och vägledning kring hur barn och unga själva kan ta sina demokratiska rättigheter i bruk. Det nya innehållet på webbplatsen ska aktivt spridas och myndigheten ska även erbjuda metodstöd för personal i skolan, elevkårer, barn och unga (Ku2020/00467).

Under året har Barnombudsmannen vidareutvecklat webbplatsen *Mina Rättigheter* med material om demokrati. Arbetet slutredovisas i mars 2022.

Vi har tagit fram material som kan användas i undervisning i förskola, grundskola och gymnasium. Materialet har paketerats för att inspirera arbetslag att arbeta med temat demokrati i de olika ämnena och årskurserna.

På webbplatsen Mina rättigheters sidor riktade mot barn och unga har det tillkommit förklarande texter om demokrati för de olika åldersintervallerna.

Den animerade filmen *Min röst äger* som tagits fram, och som beskriver demokratins födelse och att demokrati gäller för alla människor, ingår även i "Fira demokratin!" en vandringsutställning från Sveriges riksdag som turnerar i landet under jubileumsperioden¹⁹.

Filmen har blivit syntolkad och teckentolkad och har kopplats till samtliga sju lektioner på tema demokrati. Det material som tagits fram kommer att ingå i utställningen om Barns rättigheter som Forum för levande historia tagit fram i samverkan med Barnombudsmannen för målgruppen åk 4-6 och pedagoger under 2022.

¹⁸ Diskrimineringsombudsmannen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, Statens kulturråd, Statens skolverk, Migrationsverket, polismyndigheten, MFOF och Jämställdhetsmyndigheten.

¹⁹ <http://firademokratin.riksdagen.se/utställningar/utställningar-under-firandet/demokratiutställning-pa-turne/>

Webbplatsen Mina rättigheter har också undergått förändringar för att göra den tillgänglig. Barnkonventionen på minoritetsspråk och fem andra språk har publicerats i text och affischformat på Mina rättigheter.

Barn och rasism

Regeringen gav 2020 Barnombudsmannen i uppdrag (A2020/2203) att utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) ta fram och sammanställa kunskap om barns och ungas utsatthet för rasism. Syftet med uppdraget är att göra en kartläggning och ta fram en samlad bild av hur rasismen mot barn och unga tar sig uttryck och i vilka sammanhang, och om hur barns och ungas livsvillkor påverkas av rasism samt hur barns och ungas utsatthet för rasism kan motverkas och förhindras. Myndigheten ska inom ramen för uppdraget kartlägga aktuell forskning och relevanta studier på området samt empiriska studier.

Uppdraget slutredovisades december 2021²⁰

Uppdraget har genomförts i samråd med Diskrimineringsombudsmannen, Statens skolverk, Barn- och elevombudet vid Statens skolinspektion och Statens medieråd. Vi har också inhämtat erfarenheter från relevanta aktörer inom civilsamhället.

Utveckla stöd och informationsmaterial mot våld mot barn

Regeringen ger Barnombudsmannen i uppdrag att utveckla stöd och informationsmaterial gällande hur man kan förebygga och motverka alla former av våld mot barn riktat till professioner i myndigheter, kommuner och regioner och även direkt till barn. Stödet och informationsmaterialet ska ha ett tydligt rättighetsfokus och utgå från barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen och Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, delmål 16.2 om att eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn. A2020/02446

Uppdraget slutredovisades i juni 2021²¹

Resultaten redovisas på Mina rättigheter. Där finns särskilda sidor framtagna utifrån vad barn och unga har berättat om sina erfarenheter och tankar kring våld mot barn. På sidan Koll på våld²² finns information och filmer om barns egna råd till vuxna som arbetar med barn samt till barn och unga som är utsatta för våld. Det finns också information om barns rättigheter, Agenda 2030 och var barn och unga kan vända sig i en utsatt situation. På särskilda sidor riktade till pedagoger finns information om Koll på Våld-materialet och en övning kring våld mot barn.

Landrapport om våld mot barn

Regeringen ger Barnombudsmannen i uppdrag att ta fram en rapport om Sveriges arbete mot våld mot barn. Alla former av våld mot barn ska upphöra, både våld som utövas av vuxna mot barn och våld som utövas mellan barn. Barnets rätt till skydd mot alla former av våld är grundläggande för barnkonventionens genomförande. Att motverka våld mot barn är en högt prioriterad fråga för regeringen liksom att främja samarbete och samverkan, såväl nationellt som internationellt, kring frågan. Fokus i rapporten ska vara vad som gjorts under de senaste tio åren för att motverka våld mot barn. Rapporten ska även översiktligt redogöra för vad Sverige har gjort de senaste 50 åren och beskriva det svenska systemet bakom arbetet. Syftet med rapporten är att både öka kunskapen bland yrkesverksamma i Sverige om olika aktörers ansvarsområden och stimulera samarbete och samverkan. Det ska även

²⁰ BO 2020-0306

²¹ BO 2021-0223

²² <https://minarattigheter.se/barn-och-unga-10-13ar/koll-pa-vald/>

tas fram en populärversion av rapporten som kan översättas till engelska och rapporten ska kunna förstås i en internationell kontext. A2020/02446

Uppdraget slutredovisades i december 2021²³.

Arbetet har utgått från Barnkonventionen, artikel 19 om att barn ska skyddas mot alla former av våld och artikel 2 om att alla barn har samma rättigheter, samt från målen i Agenda 2030, i synnerhet mål 16.2 om att "eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn".

HBQ skola

Barnombudsmannen ska undersöka vilka utvecklingsbehov och insatser som behövs för att göra skolan till en mer trygg och inkluderande plats för unga transpersoner och icke-binära. I uppdraget ska särskilt beaktas vad som framkommit inom ramen för dels uppdraget att inhämta erfarenheter från barn och unga om frågor som rör könsidentitet och om intersexvariationer (A2019/01276), dels uppdraget som strategisk myndighet för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter (A2020/01470).

Uppdraget delredovisas i mars 2022.

Barnombudsmannen har i samverkan med MUCF genomfört en enkätundersökning riktad till skolors huvudmän, rektorer, lärare och elevhälsopersonal. Ett slumpmässigt urval av enskilda och kommunala skolor ur skolenhetsregistret har gjorts (totalt 406 stycken).

Enkätens syfte var att kartlägga skolors kunskapsbehov, kapacitetsbehov, organisatoriska förutsättningar, det systematiska likabehandlings- och trygghetsarbetet.

Enkäten besvarades av cirka 600 individer och kommer att utgöra underlag för en rapport till regeringen tillsammans med bearbetat material från Barnombudsmannens senaste undersökning med unga transpersoner *Erfarenheter från unga transpersoner samt från barn och unga med intersexvariationer* ²⁴.

2.3.4 Återrapporteringskrav i regleringsbrev för 2021

Jämställdhetsintegrering

Barnombudsmannen ska redovisa resultat av de åtgärder som myndigheten vidtagit för att jämställdhet ska bli en integrerad del av myndighetens kärnverksamhet i syfte att verksamheten ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken

Barnombudsmannen har av regeringen fått i uppdrag att redovisa resultat av de åtgärder som myndigheten vidtagit för att jämställdhet ska bli en integrerad del av myndighetens kärnverksamhet i syfte att verksamheten ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken. Som bakgrund till återrapporteringskravet finns tidigare uppdrag riktad till Barnombudsmannen gällande jämställdhetsintegrering som gjorts inom ramen för regeringens utvecklingsprogram *Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JIM)*. Satsningen pågick mellan 2013 och 2018 och omfattade 59 myndigheter och en organisation. Barnombudsmannens medverkade 2016-2018.

I tidigare JIM-uppdrag redovisade Barnombudsmannen en handlingsplan för hur myndigheten arbetar med jämställdhet som även inkluderar uppsatta mål och aktiviteter med uppföljning och en sammanställning av vilket resultat det givit.²⁵ Utifrån tidigare handlingsplan och vad myndigheten fortfarande anser är aktuellt, har en ny handlingsplan för 2021 – 2023 tagits fram där fortsatta utvecklingsområden identifierats. Bland annat har

²³ BO 2020-0330

²⁴ BO 2019-0271

²⁵ Lägg in källa till tidigare inrapportering – JIM

myndigheten följt upp vilka styrdokument som nämner jämställdhet och som behöver tydliggöras. En ny policy för hur Barnombudsmannen arbetar utifrån de nationella jämställdhetsmålen har tagits fram. Likaså har policyn för en föräldravänlig arbetsplats reviderats samt en ny kommunikationspolicy och en distansarbetsplatspolicy tagits fram.

För Barnombudsmannen är det av stor vikt att verka utifrån ett jämställdhetsperspektiv både internt som externt. I myndighetens verksamhetsplanering har det underförstått framgått att både jämställdhet, Agenda 2030 och hbtqi ska ingå i verksamhetens arbete. Detta är inlagt i myndighetens övergripande verksamhetsmål.

I Barnombudsmannens kunskapsinhämtning används bland annat enkäter och intervjuer och tidigare har en tvåkönsnorm identifierats i den språkliga beskrivningen av barn vilket kan upplevas diskriminerade av barn som definierar sig i andra termer. Barnombudsmannen har följt upp instruktioner för enkäter och missiv så att det tydligt framgår att den språkliga beskrivningen av barn är inkluderande och icke-diskriminerande.

Framgångsfaktorer för ett jämställdhetsintegrerat arbetssätt är att utse en funktion som samordnar arbetet tillsammans med en mindre arbetsgrupp samt att alla på myndigheten har kunskap om jämställdhet och en samsyn om vad det innebär. Barnombudsmannen har inskrivet i myndighetens styrdokument att en jämställdhetssamordnare ska utses vars uppdrag är att samordna myndighetens jämställdhetsarbete. En arbetsgrupp är också tillsatt. Vid en kartläggning av respektive avdelnings kunskap om jämställdhet konstaterades att stöd och kunskap är önskvärt. En utmaning är att veta vad jämställdhet innebär för den enskilde i sitt arbete. Samtliga medarbetare har därför genomgått en grundutbildning i jämställdhetsintegrering. Myndigheten kommer även regelbundet genomföra utbildningar om myndighetens arbetssätt inom hållbarhetsperspektiven som en del av introduktionen vid nyanställning.

Barnombudsmannen medverkar i flera nätverk kopplat till jämställdhet. Ett exempel är Jämställdhetsmyndigheten (JÄMY) och Barnombudsmannens nätverk - *Jämställdhet och Barnrätt* där myndigheterna under hösten 2021 genomfört två workshops med fokus på att identifiera gemensamma utmaningar och möjligheter. Ett annat exempel är myndighetsnätverket - *Perspektivmyndigheterna*, där representanter från Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Jämställdhetsmyndigheten, Diskrimineringsombudsmannen samt Forum för levande historia medverkar. Syftet är att se hur vi kan samverka för att skapa ett gemensamt språk för hur perspektivintegrering ska tillämpas i praktiken. Nätverket arbetar just nu fram en handlingsplan för hur arbetet kan inkluderas in i redan pågående uppdrag och samverkansåtgärder.

Barnombudsmannens arbete med jämställdhetsintegrering under år 2021 har fokuserat på att se tillbaka på vad som har gjorts men vad som också fortfarande är i behov att utvecklas. Kunskapen om och att ha tydliga verktyg och mallar för att enklare säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv tas med i arbetet är prioriterat. År 2022s arbete kommer fokusera på att de styrdokument och samverkansförslag som finns också tillämpas i praktiken och att myndighetens samsyn kring vad jämställdhet för Barnombudsmannen är balanseras till en hög grundnivå.

Agenda 2030

Barnombudsmannen ska redovisa hur myndigheten i sitt arbete med att systematiskt följa upp och utvärdera tillämpningen av barnkonventionen bidrar till att nå de globala målen för hållbar utveckling.

Stora delar av det arbete som Barnombudsmannen utför bidrar till genomförandet av Agenda 2030, då barnkonventionen och Agenda 2030 har många beröringspunkter. Arbetet med att stärka och främja barns rättigheter, exempelvis genom att säkerställa alla barns tillgång till en inkluderande utbildning av god kvalitet samt en uppväxt fri från våld, bidrar till att nå ambitionen i Agenda 2030.

Under året har Barnombudsmannen bland annat tagit fram en rapport som beskriver Sveriges åtgärder för att minska våld mot barn under de senaste 50 åren. Ambitionen är att rapporten ska bidra till diskussionen på internationell nivå om effektiva åtgärder för att förhindra och förebygga alla former av våld mot barn. Detta arbete knyter an till flera av målen och delmålen i Agenda 2030 – framförallt mål 16.2 om att eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld mot barn, men även mål 5.2 och 5.3 om att avskaffa alla former av våld mot flickor och kvinnor samt avskaffa skadliga sedvänjor som barnäktenskap och könsstympning.

Barnombudsmannen har också tagit fram en rapport som kartlägger barns utsatthet för rasism i Sverige. Rapporten är angelägen då kunskapen om just barns utsatthet för rasism generellt är låg. De frågor som rapporten berör bidrar till att nå ambitionen i Agenda 2030 om ökad jämlikhet. Framförallt mål 10.2 om att främja social, ekonomisk och politisk inkludering samt mål 10.3 om att säkerställa lika rättigheter och utrota diskriminering är relevanta.

Barnombudsmannens årsrapport 2021 fokuserade på barns rättigheter i samhällskris och de brister som synliggjorts i samband med covid-19-pandemin. Konsekvenserna för barn och unga har varit allvarliga trots att de inte har utgjort en särskild riskgrupp för själva viruset. Barn som lever i utsatthet, exempelvis med våld eller missbruk i hemmet, har på många sätt blivit mer utsatta då hushåll uppmanats att isolera sig och viktiga samhällsfunktioner satts på paus. Samtidigt har många rapporter vittnat om att den psykiska ohälsan bland barn och unga ökat till följd av just ökad isolering i hemmet samt nedstängning av fritidsaktiviteter och oro för både sig själva och närstående. Arbetet med att belysa effekterna för barns hälsa bidrar till arbetet med att nå Mål 3 om god hälsa och välbefinnande. Barnombudsmannen har även ett regeringsuppdrag med fokus på att öka trygghet och inkludering för hbtqi-personer i skolan. Detta arbete bidrar till att nå ambitionen i mål 4A om att skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer.

Myndigheten har också utvecklat sitt arbete med jämställdhet genom internutbildningar för anställda och antagandet av en ny policy som förtydligar att jämställdhetsperspektivet ska appliceras i allt arbete som utförs. Detta arbete har en tydlig koppling till ambitionen i Mål 5.

Under 2021 har Barnombudsmannen genomfört ett internt utvecklingsarbete med flera kartläggande och kunskapshöjande insatser om Agenda 2030. Myndigheten har även medverkat i Statistiska centralbyråns myndighetsnätverk för uppföljningen av arbetet med Agenda 2030. Barnombudsmannen har anmält intresse till att delta i ett pilotprojekt som anordnas av den nationella samordnaren för Agenda 2030. Projektet kommer påbörjas under våren 2022 och fokusera på främjande insatser för barn och unga.

2.4 Kommunikation och opinion

Barnombudsmannens uppdrag är att företräda barns och ungas rättigheter och intressen i den allmänna debatten. I uppdraget ingår även att informera och bilda opinion. Vi pekar på brister i hur barnkonventionen efterlevs och hur detta kan åtgärdas. Våra kommunikationsinsatser sker både inom ramen för vårt ordinarie uppdrag och i våra särskilda regeringsuppdrag. Våra viktigaste kommunikationskanaler är våra egna digitala plattformar där våra målgrupper är beslutsfattare och tjänstemän i kommuner, regioner och på myndigheter, pedagoger samt barn själv. I vårt opinionsbildande arbete är det strategiska mediet arbetet centralt.

2.4.1 Barnombudsmannen i media

Barnombudsmannen har under året tagit emot förfrågningar från olika nyhetsredaktioner och vi har regelbundet synts i rikstäckande och lokala medier. Intresset för årsrapporten 2021 *Alla tar ju inte ansvar* var stort och i samband med överlämnandet till regeringen den 31 mars uppmärksammades rapporten i intervjuer med bland andra Dagens Nyheter²⁶, SVT Nyheter²⁷, TV4 Nyheterna²⁸ och Lilla Aktuellt²⁹. Efter att rapporten överlämnades har den fått fortsatt uppmärksamhet både i media och hos olika aktörer som arbetar för att stärka barns rättigheter.

Vid sidan av årsrapporten har Barnombudsmannen medverkat frekvent i medias rapportering om frågor som rör barnkonventionen och då barns rättigheter kränks, till exempel om barn som utsätts för eller upplever våld, barn i samhällets vård och om barn som inte har ett tryggt boende. Även myndighetens kartläggning av kunskap om pornografins inverkan på barn och unga fick stor spridning i media och hos relevanta aktörer.

Barnombudsmannens utredare och jurister bistår journalister i deras arbete, för att informera om barnkonventionen, om vilken aktör som ansvarar för olika områden som rör barn eller angående våra ställningstaganden och förslag i olika frågor som rör barns rättigheter. Arbetet att stötta journalister är prioriterat och också en viktig del i Barnombudsmannens uppdrag som opinionsbildare.

2.4.2 Barnombudsmannens kommunikationskanaler

Under 2021 har arbetet med en ny myndighetswebbplats³⁰ fortskridit. Lanseringen skedde i november och webbplatsen har ny form och visuell identitet samt nytt, målgruppsanpassat innehåll. Webbplatsen kommunicerar tydligare myndighetens uppdrag och stor vikt har lagts vid att möta målgruppernas behov av stöd i det egna arbetet med att genomföra barnkonventionen. Utveckling av övriga webbplattformar har pågått parallellt under året.

Barnombudsmannens webbplats Mina Rättigheter riktar sig till barn och unga. Webbplatsen innehåller även handledning för pedagoger som vill undervisa om barnkonventionen och barns rättigheter i skolan. Vi har arbetat med att ta fram en ny struktur för sajten för att förbättra möjligheterna att bredda innehållet med fördjupat tema-material och erbjuda bättre information om Barnombudsmannen. Lansering beräknas ske under andra kvartalet 2022.

Barnrättsresan har utvecklats inom ramen för regeringsuppdraget Barnrätt i praktiken och innehåller ett målgruppsanpassat processtöd för hur kommuner, regioner och myndigheter kan arbeta för att genomföra barnkonventionen. För att möta målgruppernas behov har ett

²⁶ <https://www.dn.se/sverige/stenevi-om-bos-rapport-manga-barn-har-farit-lilla/>

²⁷ <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/barnombudsmannen-barn-faller-mellan-stolarna>

²⁸ <https://www.tv4.se/klipp/va/13331183/barnombudsmannen-sverige-var-oforberett-nar-det-galler-barn-och-pandemin>

²⁹ Lilla Aktuellt-inslaget är inte längre möjligt att hitta på den länk som funkade i mars förra året

<https://www.svt.se/barnkanalen/barnplay/lilla-aktuellt/e7ovokZ/>

³⁰ barnombudsmannen.se

arbete påbörjats för att komplettera Barnrättsresan med ett fördjupat stöd för hur prövning av barnets bästa kan göras i olika sammanhang. Produktion beräknas vara färdig till sommaren 2022.

2.5 Pådrivande arbete för barnkonventionens efterlevande

I Barnombudsmannens uppdrag ingår att driva på genomförandet och bevaka efterlevnaden av barnkonventionen.

Barnombudsmannen har mottagit 89 remisser under 2021 och lämnat 33 svar med synpunkter till regeringskansliet och myndigheter. En ofta förekommande synpunkt som Barnombudsmannen lämnat är att barnrättsperspektivet brister i utredningsarbetet och att rättstillämparen inte ges tillräcklig vägledning. Vi har bland annat lämnat synpunkter om att bedömningar av barnets bästa i enlighet med art 3 i barnkonventionen saknas, eller att de är bristfälliga, att analyser av konsekvenser för barn inte görs för varje relevant förslag och att hänvisningar till barnkonventionen saknas. En annan ofta förekommande synpunkt är att barn inte kommit till tals i utredningsarbetet i enlighet med art 12 i barnkonventionen.

2.5.1 Deltagande i statliga utredningar

Utredningen En uppväxt fri från våld (Dir. 2021:29)

Barnombudsmannen har deltagit med en representant i den expertgrupp som löpande stöttar utredningens arbete. Barnombudsmannen har även haft ett enskilt möte med utredningen där barnombudsmannen Elisabeth Dahlin deltog för att bidra med myndighetens perspektiv.

Trygghetsberedningen (Dir. 2020:32)

Barnombudsmannen har deltagit på två möten under året och bidragit med kunskap och information om barnrättsperspektivet inom de områden som utredningen berör.

VAB-utredningen (Dir. 2020:14)

Barnombudsmannen har deltagit vid fyra sammanträden under året i syfte att lyfta barnrättsperspektivet i utredningens arbete.

En föräldraskapsrättslig lagstiftning för alla (Ju. 2020:21)

Barnombudsmannen har deltagit i expertgruppens möten samt lämnat över information och skriftligt material rörande barnkonventionen och dess tillämpning till utredningen och erbjudit vidare hjälp vid behov.

Barn som misstänks för brott (Ju 2019:15)

Barnombudsmannen har deltagit i expertgruppens möten samt lämnat över information och skriftligt material rörande barnkonventionen och dess tillämpning till utredningen och erbjudit vidare hjälp vid behov.

Utredningen om vissa tvångsvårdsfrågor, (S 2021:02)

Barnombudsmannen har deltagit i expertgruppsmöte.

En översyn av reglerna i föräldrabalken (Ju 2021:11)

Barnombudsmannen har deltagit som expert i utredningen.

2.5.2 Övrig samverkan och påverkansarbete

Barnombudsmannen har under året på olika sätt arbetat för att stärka barns möjligheter att tillvarata sina rättigheter och få upprättelse. Barnombudsmannen har bland annat i förhållande till Justitiedepartementet drivit frågan att Barnombudsmannen bör ges möjlighet att ta emot, utreda och besluta i enskilda ärenden av principiell karaktär samt företräda barn i domstol. Barns och ungas klagomöjligheter skulle i viktiga avseenden stärkas genom att Barnombudsmannen ges befogenhet att driva principiella ärenden. En sammanställning av barns klagorätt i olika länder gjordes och gavs in som en del av ett underlag till

Justitiedepartementet i februari 2021.³¹

Barnombudsmannen har under 2021 deltagit i flera referensgrupper och bidragit med information och kunskap. Nedan följer ett urval av dessa referensgrupper.

Nätverk barnrättsjurister

Barnombudsmannen har sedan några år tillbaka en referensgrupp för barnrättsjurister från olika verksamheter. Under 2021 hölls ett möte där jurister från 15 olika organisationer och myndigheter deltog. Medarbetare från Barnombudsmannen höll ett föredrag om barn och unga i digitala miljöer, och ECPAT höll ett föredrag om sitt arbete i ljuset av den allmänna kommentaren om barns rättigheter i digitala miljöer. Andra områden som togs upp på mötet var diskussioner kring civilsamhällets respektive Barnombudsmannens arbete med tilläggsrapporter till FN:s barnrättskommitté.

Konsumentverkets referensgrupp om omyndigas skuldsättning.

Barnombudsmannen har medverkat i en referensgrupp om omyndigas skuldsättning tillsammans med Kronofogden, Konsumentverket (sammankallande) och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Syftet har varit kunskapsutbyte och diskussion kring eventuella gemensamma insatser för att minska barns skuldsättning.

Statistiska centralbyråns (SCB) referensgrupp om arbete med Agenda 2030

Barnombudsmannen har medverkat i en referensgrupp beträffande Agenda 2030. Referensgruppens samtal har främst utgått ifrån SCB:s statistiska lägesbild om uppföljningen av hur Sverige lever upp till målen i Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Statistiska Likvärdig utbildning, Statens Skolverk (undergrupp till myndighetsnätverket för barnets rättigheter)

Barnombudsmannen har deltagit på tre möten under året och bidragit med kunskap och information om barnrättsperspektivet inom det berörda området.

Boverket ska samråda med oss i deras regeringsuppdrag att analysera risker för diskriminering och hinder för etablering på bostadsmarknaden

Barnombudsmannen har bidragit med skriftlig information om barnrättsperspektivet inom det berörda området.

Boverket har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en vägledning om tillämpningen av barnkonventionen vid fysisk planering och stadsutveckling

Vägledningen ska innehålla exempel på hur barnrättsperspektivet kan tillföras och tillgodoses genom hela planeringskedjan, samt lärande exempel från både Sverige och andra länder.

Samråd om uppdrag att inkomma med underlag inför en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention med Folkhälsomyndigheten.

Barnombudsmannen har deltagit på två samrådsmöten där vi informerat om barnrättsperspektivet. Dessutom har Barnombudsmannen lämnat relevanta rapporter till myndigheten.

Barnsäkerhetsrådet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har uppdraget att samordna arbetet för barn och ungas säkerhet och att motverka skador till följd av olycksfall. Barnombudsmannens har deltagit vid två möten under året och bidragit med kunskap och information om barnrättsperspektivet inom det berörda området.

³¹ Barnombudsmannens ärende med dnr BO 2021-0353

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds (MFoF) myndighetsnätverk

Barnombudsmannen har deltagit i nätverket som haft i syfte att ta fram en handlingsplan för brottsförebyggande föräldraskapsstöd. Handlingsplanen ska huvudsakligen inriktas på att identifiera och utveckla verkningsfulla och hållbara arbetssätt och samverkansmodeller med målsättningen att bidra till att förebygga barn- och ungas brottslighet.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, samråd

Barnombudsmannen har deltagit i MFoF:s samråd med anledning av att regeringen i regleringsbrev för 2021 gett MFoF i uppdrag att ta fram och sprida informationsmaterial som syftar till att öka kunskapen om barnkonventionen. MFoF:s Referensgrupp avseende regeringsuppdrag om kunskapsstöd och kompetenskrav rörande informationssamtal

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, regeringsuppdrag om kunskapsstöd och kompetenskrav rörande informationssamtal

En medarbetare ingår i referensgruppen. Under året har inga möten hållits inom ramen för gruppen. I december skickade MFoF ett utkast till föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens informationssamtal till bland andra Barnombudsmannen. Synpunkter på utkastet lämnas i januari 2022. Det har vidare aviserats att synpunkter kommer efterfrågas vad gäller det kunskapsstöd som MFoF ska ta fram och som syftar till att ge närmare vägledning till socialnämnder i arbetet med och genomförandet av sådana informationssamtal som ska erbjudas föräldrar som inte är överens i frågor om vårdnad, boende eller umgänge.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Folkhälsomyndigheten angående psykisk ohälsa

Barnombudsmannen har deltagit i ett digitalt dialogmöte angående MUCF och Folkhälsomyndighetens regeringsuppdrag om att kartlägga ungdomars upplevda psykiska hälsa och ohälsa (S2021/01354). Vi informerade om de arbeten som rört psykisk ohälsa de senaste åren.

Tidiga samordnade insatser för unga (TSI)

Barnombudsmannen har deltagit i referensgrupp för regeringsuppdraget som Skolverket och Socialstyrelsen driver: "Uppdrag att genomföra ett utvecklingsarbete för tidiga och samordnade insatser för barn och unga" och särskilt bidragit med ett barnrättsligt perspektiv och feedback på pågående utvecklingsarbete

Myndighetsnätverk nationella minoriteter

Länsstyrelsen Stockholm samordnar ett myndighetsnätverk med syfte att stärka myndigheters arbete med nationella minoriteter. Barnombudsmannen har inte haft specifika uppdrag gällande nationella minoriteter och har inte haft möjlighet att prioritera detta nätverk under 2021

Referensgrupp Uppdrag öka kunskapen om antiziganism bland barn och unga

Länsstyrelsen Stockholm har under 2021 haft ett utredningsuppdrag att öka kunskapen om romska barns och ungas utsatthet för antiziganism. Barnombudsmannen har bidragit genom att stötta Länsstyrelsens arbete med enkäter, framtagande av texter och genom referensläsning av slutliga produkter. Detta har även skett i med koppling till Barnombudsmannens uppdrag om barns utsatthet för rasism.

Delaktighet Internt

Socialstyrelsen är sammankallande för ett nätverk som har inriktningen att vara stöttande för offentliga aktörers interna arbete med barn och ungas delaktighet. Under 2021 har Barnombudsmannen deltagit vid ett par av de fyra möten som skett. Under våren presenterade Barnombudsmannen Årsrapporten ("Alla ta ju inte ansvar).

Ämnesgruppen Delaktighet

Statens kulturråd är sammankallande för ett myndighetsnätverk om barnrätt som handlar om barn och ungas delaktighet och inflytande. Barnombudsmannen har medverkat på fyra träffar i år. Under 2021 har fokus varit på barnkonventionen, barnrätt i praktiken samt kultursektorn. Under våren presenterade Barnombudsmannen Årsrapporten ("Alla ta ju inte ansvar).

Utredningen om möjlighet att begränsa enskilda barns rätt att vistas på vissa platser eller områden (S 2021:B) Socialdepartementet

Barnombudsmannen har bidragit med synpunkter ur ett barnrättsligt perspektiv på de förslag som ingår i utredningen. Barnombudsmannen har bidragit muntligt på sittande möte samt med skriftlig sammanställning och tillägg kring barnrättsliga analyser i efterhand.

Socialstyrelsens nätverk om våldsutsatta barns erfarenheter av socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården (SOSFS 2014:4)

Barnombudsmannen har deltagit med anledning av att Socialstyrelsen gör en fördjupad uppföljning av vissa delar av myndighetens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer.

Socialstyrelsens referensgrupp till förstudie om att stärka förutsättningarna för att placerade barn och unga får tillgång till en god hälso- och sjukvård, tandvård och obruten skolgång. (SOSFS 2014:4)

Under 2021 har en förstudie genomförts i syfte att utgöra ett underlag för vilka utvecklingsinsatser som kan bli aktuella inom uppdraget vid vilken Barnombudsmannen deltagit vid.

Uppdrag att tillgängliggöra och upprätta ett nationellt register över HVB och stödboenden för barn och unga samt särskilda ungdomshem S2021/02373

Barnombudsmannen har utgjort ett stöd för IVO inför arbetet med att anlägga ett barnrättsligt perspektiv i det fortsatta arbetet att upprätta ett nationellt register över HVB, stödboenden och SiS-institutioner. Barnombudsmannen har också erbjudit fortsatt stöd i samband med att IVO tagit fram ett första utkast på förslag.

Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) referensgrupp för socialtjänstens handläggning av ärenden som rör barn och unga

Barnombudsmannen har deltagit med anledning av att IVO fått i uppdrag av regeringen att bedriva förstärkt tillsyn av socialtjänstens handläggning av ärenden som rör barn och unga.

Polisens barnråd

Barnombudsmannen har deltagit i polisens barnråd.

2.6 Samla och sprida kunskap

I Barnombudsmannens uppdrag ingår att samla och sprida kunskap om barns och ungas levnadsvillkor. I slutet av 2019 påbörjades ett större arbete med utveckling av myndighetens uppdrag att samla kunskap och sammanställa statistik om barns och ungas levnadsvillkor.

2.6.1 Samverkan med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Under året har Barnombudsmannen och MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) arbetat med statistik om barn och unga. Utgångspunkten för arbetsgruppen är att samverka och se över statistik för överlappande åldersgrupper (13–18 år) för att ge en bättre bild utifrån barnkonventionen eller ett barnrätts- och ungdomsperspektiv. En kortanalys av gemensam statistik om barn och unga som utsätts för brott publicerades under 2021.³² I denna kortanalys framkommer att nästan hälften av alla elever i årskurs 9, 48 procent, har under de senaste 12 månaderna utsatts för misshandel, hot, rån, sexualbrott eller stöldbrott (enligt 2019 års undersökning³³) samt att det inte skett några större förändringar i barns och ungas utsatthet för brott sen 2015. I kortanalysen framkommer skillnader mellan könen särskilt tydligt när det kommer till upplevd otrygghet. Andelen unga i åldern 16–24 år som känner sig otrygga i det egna bostadsområdet när de går ut ensamma på kvällen samt de som helt avstår att gå ut var 33 procent år 2020³⁴. Här finns en skillnad mellan killar och tjejer som inte tycks minska över tid. År 2020 var det en betydligt större andel tjejer än killar som kände sig otrygga i det egna bostadsområdet när de gick ut ensamma på kvällen, 44 respektive 20 procent. Skillnaden mellan killar och tjejer har varit tydlig vid varje undersökning 2017 till 2020.

Barnombudsmannen har även samarbetat med att ta fram statistiska underlag för Barnombudsmannens rapport om barns utsatthet för rasism. Underlagen togs fram utifrån den nationella ungdomsenkäten 2021 (samt 2018 års underlag). Av resultaten framgår att de unga i gymnasiet (16–19 år) är utsatta för kränkningar med anledning av att de har utländskt bakgrund samt att unga med utländsk bakgrund (16 procent) är utsatta i högre utsträckning än de med svensk bakgrund (2 procent). Det framgår även att unga med utländsk bakgrund (36 procent) i lägre utsträckning anser att de flesta människor går att lita på än de med svensk bakgrund (52 procent). Liknande skillnad finns gällande de unga som håller med om påståendet ”De flesta människor är rättvisa och försöker inte utnyttja en”. Färre unga med utländsk bakgrund (41 procent) än med svensk bakgrund (59 procent) höll med om påståendet. Dessa resultat används för att stärka den samlade bilden av barns utsatthet för rasism i den rapport som publiceras 21 december 2021.

2.6.2 Statistikverktyget Max18

Under 2021 beslutade Barnombudsmannen att utveckla webbportalen Max18.

Under 2021 har Barnombudsmannen genomfört tematiska fördjupningar baserade på ett urval av den statistik och de indikatorer som finns angivna i Max18.

Webbportalen Max18 har fungerat som en sektorsövergripande samlingsida. Enligt en intern utvärdering som Barnombudsmannen genomfört kan den i sig själv inte ge en bild av barns levnadsvillkor utan för det krävs kompletterande analyser. Innehållet i portalen har varit styrt av den statistik som finns tillgänglig på nationell nivå och beställs av Statistiska Centralbyrån (SCB). Inom den nationella statistiken förekommer förändringar vilket gör att till

³² Barnombudsmannen och MUCF, Barn och unga som utsätts för brott, Kort Analys 2021:1

³³ Brottsförebyggande rådet (2020). Skolundersökningen om brott 2019 – Om utsatthet och delaktighet i brott.

³⁴ Andelen unga i åldern 16-24 år som uppger att de känner sig mycket eller ganska otrygga när de går ut ensamma sent på kvällen i det egna bostadsområdet samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Brottsförebyggande rådet (2020). Nationella trygghetsundersökningen 2020 – Om utsatthet, otrygghet och förtroende.

exempel tidsserier bryts, frågor eller åldersgrupper förändras vilket påverkar jämförelser över tid. För närvarande håller SCB på att se över sin årliga undersökning av barns levnadsförhållanden (Barn-ULF) som Barnombudsmannen hämtat visst statistikunderlag till Max18 från.

2.7 Internationella samarbeten

Barnombudsmannen ska som en del av sitt uppdrag följa den internationella utvecklingen av barnkonventionens tolkning och tillämpning. Myndigheten ska också sprida viktiga ställningstaganden och initiera diskussioner som rör barnets rättigheter. Den pågående covid-19-pandemin har gjort att merparten av samarbetena genomförts digitalt, vilket haft en positiv effekt då klimat- och miljöpåverkan minskar när deltagare inte behöver resa för att samlas.

2.7.1 Nordiskt samarbete

Det nordiska ombudsmannasamarbetet har varit intensivt bland annat på grund av den pågående covid-19-pandemin. Det har funnits ett stort intresse för det svenska beslutet att inte stänga för- och grundskolor och för de rapporter som publicerats av Barnombudsmannen. Vid sidan av de årliga mötena har samarbete skett kring bland annat utrednings- och analysverksamhet och samtalsmetoder. På inbjudan av Nordiska ministerrådet har myndigheten också deltagit i konferenser och seminarier om barns delaktighet och om lagstiftning om våld mot barn i Danmark och på Island.

2.7.2 Europeiskt samarbete

Inom den europeiska samarbetsorganisationen för barnombudsmän i Europa, ENOC, har Barnombudsmannen deltagit i flera samarbeten under året.

Barnombudsmannen har bland annat bidragit i arbetet med en deklARATION om covid-19 och lärdomar för framtiden, som antogs av ENOC i september 2021.³⁵ Barnombudsmannen har inom ramen för detta arbete medverkat i en undersökning av medlemsländernas erfarenheter av hur pandemin påverkat barn och unga³⁶ och deltagit i efterföljande diskussioner. Barnombudsmannen har även bidragit i ett projekt för strategiska analyser ur ett barnrättsperspektiv vid staters arbete med barns rättigheter under covid-19. Arbetet skedde bland annat utifrån deklARATIONEN om barnkonsekvensanalyser som antogs inom ENOC under 2020³⁷ där barns delaktighet var en av huvudfrågorna. Tack vare det europeiska arbetet om pandemins konsekvenser för barn har det blivit tydligt att barnkonsekvensanalyser är en förutsättning för att kunna ta bra beslut som rör barn. Intresset har varit stort bland de europeiska ombudsmännen för det svenska beslutet att för barnets bästa hålla för- och grundskolor öppna.

Den europeiska samarbetsorganisationen har i november 2021 tillsammans med Child Rights Connect uppmanat FN att göra barns rättigheter till en kärnfråga i alla FN-organ, sektorer och verksamheter.³⁸

Vidare har barnombudsmannen, Elisabeth Dahlin, deltagit i EU-samarbeten med European Child Rights Helpdesk och inom EU TAIEX som representant för ENOC angående frågor som rör våld mot barn och barnkonsekvensanalyser i samband med covid-19 med till exempel Azerbajdzjan och Georgien. Barnombudsmannen har också deltagit i Europeiska Sociala Fondens utvärdering av barnrättsperspektivet.

Barnombudsmannen öppningstalade också vid den världskongress mot mobbning och sexuella trakasserier som hölls i Stockholm 1-3 november 2021³⁹.

³⁵ <http://enoc.eu/wp-content/uploads/2021/10/FV-ENOC-Position-Statement-on-COVID19-learning-for-the-future.pdf>

³⁶ <http://enoc.eu/wp-content/uploads/2021/10/Synthesis-Report-COVID-19-learning-for-the-future.pdf>

³⁷ <http://enoc.eu/?p=3683>

³⁸ <https://childrightsconnect.org/a-child-rights-response-to-our-common-agenda-endorse-our-call-on-the-un-to-put-child-rights-at-the-core-of-its-action/>

³⁹ World Anti-Bullying Forum

Vi har även haft kontakt med europeiska barnombudsmän i specifika frågor, exempelvis kring domstolsavgöranden av betydelse för barns rättigheter, straffrättsålder och bedömning av barnets bästa.

Barnombudsmannen har vidare deltagit i EPSOs⁴⁰ kongress om pandemin och barns psykiska ohälsa.

2.7.3 Globalt samarbete

FN:s barnrättskommitté

Inom ramen för den granskning av Sverige som FN:s barnrättskommitté gör var femte år har Barnombudsmannen, med utgångspunkt i tidigare inlämnade rapporter och den rapport som lämnats av Sverige,⁴¹ arbetat för att kartlägga brister som kan identifieras i tillämpningen av barns rättigheter i Sverige bland annat i dialog med andra myndigheter och civilrättsliga organisationer.

Övriga Internationella samarbeten

Våld mot barn är en del av de Globala målen, agenda 2030 och Sveriges erfarenheter av 42 års förbud mot barnaga har gjort att intresset för svenska erfarenheter av arbete mot våld mot barn ökat. Vi har deltagit i FN:s arbete med det Globala Partnerskapet mot Våld mot Barn, End Violence, både i multilaterala sammanhang och med enskilda länder. Dessa möten har ägt rum digitalt och därmed öppnat nya möjligheter att nå fler vad gäller svenska erfarenheter både kring barnkonventionen, arbetet med mot våld mot barn och samtidigt bidragit till att stärka bilden av Sverige som föregångare i barnrättsfrågor.

Barnkonventionen är numera nationell lag i knappt 100 länder i världen varav cirka hälften av EU:s medlemsländer. Beslutet att göra barnkonventionen till lag i Sverige har ökat omvärldens intresse för den svenska ombudsmannafunktionen. Ett exempel på detta är Sydafrika som nyligen fått sin första barnombudsman.

Inom ramen för arbetet med programmet Never Violence tillsammans med Svenska Institutet och Utrikesdepartementet har Barnombudsmannen deltagit i seminarier och arrangemang arrangerade av de svenska ambassaderna i bland annat Serbien och Jordanien.

De svenska erfarenheterna av antiagalagen har stått högt på agendan inom The High Level Conference against Corporal Punishment där myndigheten deltagit i som experter vid flera tillfällen.

Barnombudsmannen har också inbjudits till en utfrågning vid det brittiska överhuset om den sociala barnvården och arbetet med mot våld mot barn och till det danska Folketinget kring uppföljning av barnets rättigheter.

I samband med statsbesöket från Tyskland i september besökte H.M. Drottning Silvia och den tyska presidenthustrun fru Elke Bűdenbender Barnombudsmannen för ett formellt besök.

Vidare deltar vi i arbetet med de Globala målen i det samarbete som drivs av bland annat UNICEF och Vetenskapsakademien.

⁴⁰ European Partnership for supervisory Organizations in Health and Social Care

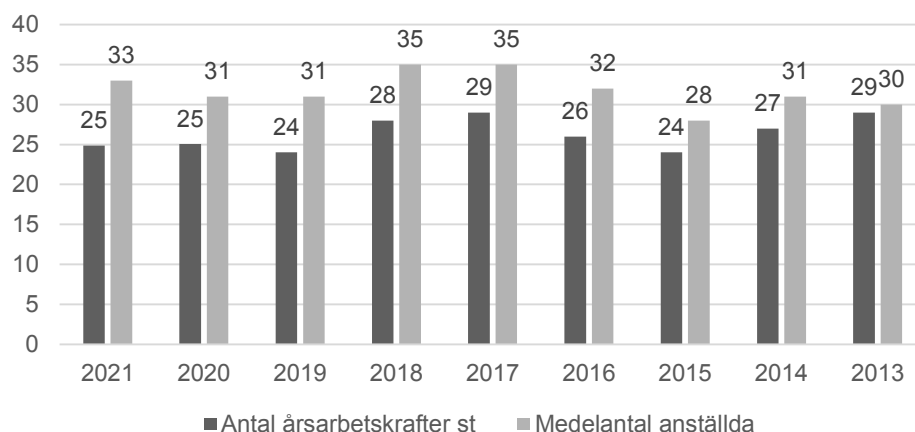
⁴¹ <https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/barnkonventionen/fns-barnrattskomite/2020/rapport-till-fns-komite-infor-dess-sjatte-och-sjunde-rapportering.pdf> och <https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/barnkonventionen/fns-barnrattskomite/2020/rapport-till-fns-komite-infor-dess-sjatte-och-sjunde-rapportering.pdf>.

2.8 Kompetensförsörjning

Myndigheten har under 2021 sett ett stort intresse för myndigheten vid de rekryteringar som genomförts.

Myndigheten hade 2021 i medeltal 33 anställda, 25 kvinnor och 9 män. Det är en ökning med två anställda jämfört med 2020.

Antal årsarbetskrafter och medelantal anställda

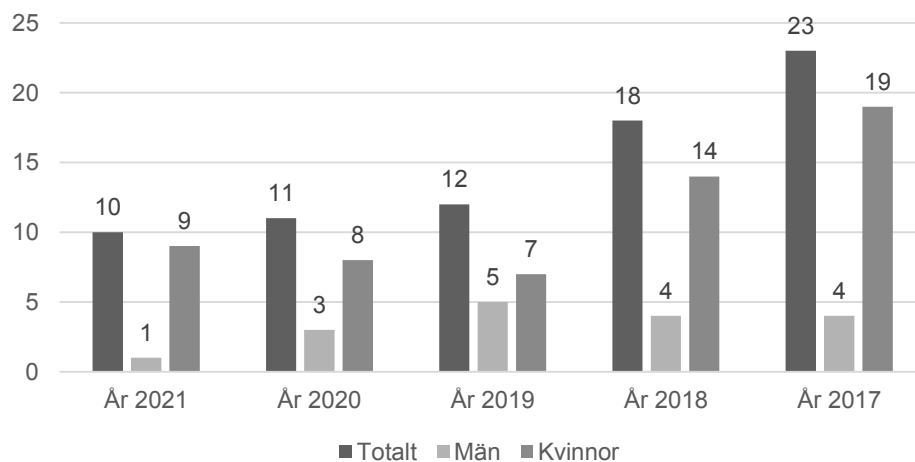
Antalet årsarbetskrafter ligger oförändrat jämfört med föregående år.

2.8.1 Rekryteringar

Antalet rekryteringar har minskat på myndigheten sedan 2017. Det beror på att myndigheten numera i högre grad använder sig av tillsvidareanställningar och har färre befattningar med visstidsanställning. Myndigheten strävar efter att anställa tillsvidare för att få en lägre personalomsättning och för att få en ökad kontinuitet i verksamheten med kompetenta medarbetare som utvecklas med myndighetens uppdrag.

Av de rekryteringar som genomfördes 2021 var åtta tillsvidareanställningar och två visstidsanställningar.

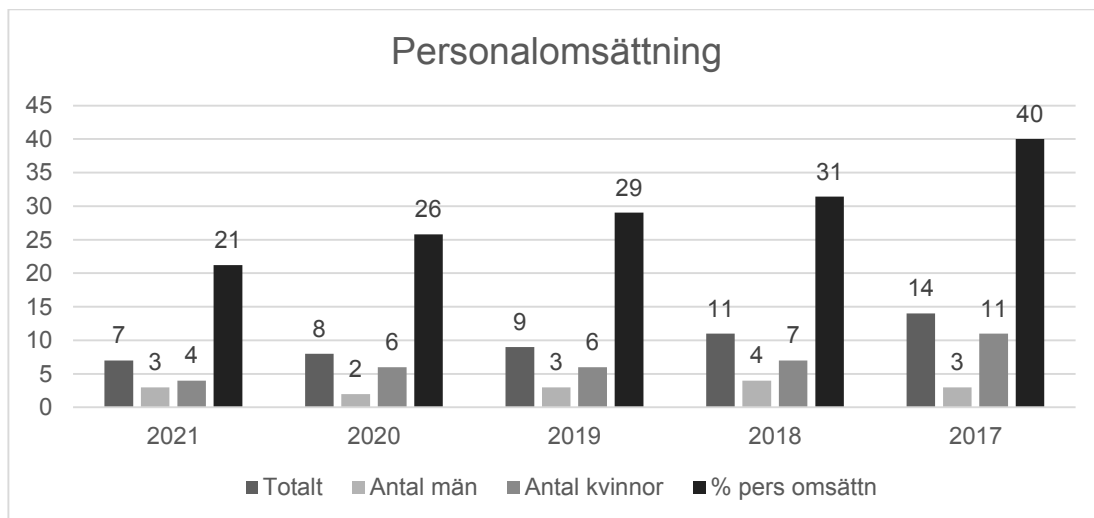
Rekrytering

2.8.2 Personalomsättning

Personalomsättningen var 21 procent under 2021. Sedan 2017 har personalomsättningen sjunkit, sannolikt som ett resultat av satsningen på fler tillsvidareanställningar från och med 2019.

Totalt har sju medarbetare lämnat sina anställningar 2021 varav tre män och fyra kvinnor⁴².

2.8.3 Arbetsmiljö.

Under 2021 har, återigen, covid-19-pandemin påverkat möjligheterna att upprätthålla en god arbetsmiljö fysiskt och socialt när stora delar av personalen arbetat på distans.

Barnombudsmannen har följt Folkhälsomyndighetens och regeringens råd och beslut och distansarbete har varit huvudregel för de anställda större delen av året. Endast personal som behövts för att upprätthålla myndighetens lagstadgade skyldighet att registrera inkomna ärenden och hålla öppet för allmänhetens möjlighet att begära ut allmänna handlingar har vistats på kontoret.

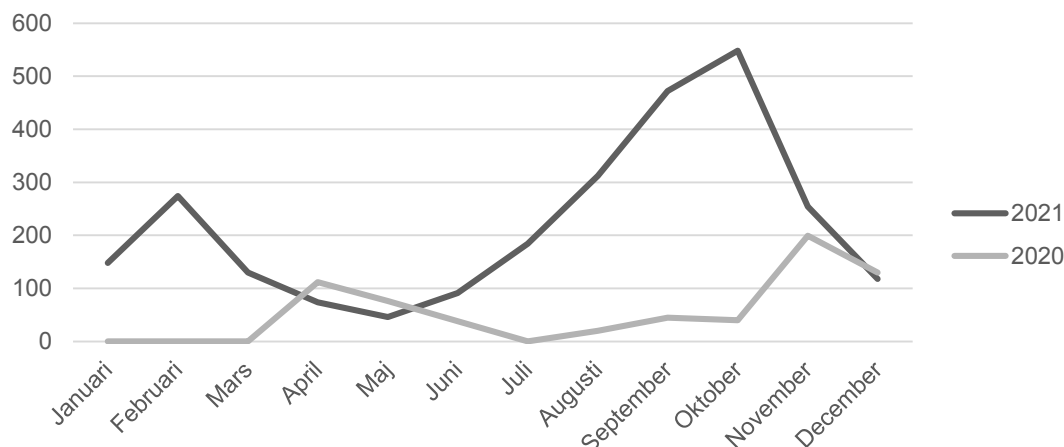
En planeringskonferens för all personal genomfördes i november. För en god ergonomisk arbetsplats har anställda kunnat låna hem kontorsstolar och höj- och sänkbara bord, samt bildskärm.

Sjukfrånvaro i procent av årsarbetstid	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro	5,4	1,9	3,5
Kvinnors sjukfrånvaro	4,7	2,6	4,3
Mäns sjukfrånvaro	7,3	0,2	0,7
<29 år	-	-	-
30-49 år	4,2	3,0	-
>50 år	7,4	1,1	-
Långtidssjukfrånvaro % av sjukfrånvaro	63,2	64,6	-
Långtidssjukfrånvaro	3,4	1,2	1,6

Sjukfrånvaron har ökat 2021 jämfört med 2020. Det förklaras framförallt an ett fåtal längre fall med sjukfrånvaro. Vi har inte sett någon ökad sjukfrånvaro under 2020 med anledning av covid-19 pandemin.

⁴² En kvinna tillträdde aldrig sin anställning.

Sjuktrend - timmar per månad

Sjuktrenden visar på högre sjukfrånvaro under hösten 2021 jämfört med samma period 2020⁴³. Det förklaras till största del av långtidssjukskrivning under hösten 2020. Vi ser ingen koppling till covid-19 pandemin.

De anställda erbjuds friskvårdstimme och ett friskvårdsbidrag om 3 000 kr per kalenderår.

Även i år har två medarbetarenkäter om arbetsmiljö har genomförts, i maj respektive i november. Undersökningarna bygger på WHO:s riktlinjer för undersökningar av arbetsvälbefinnande och Arbetsmiljöverkets rekommendationer för arbetsmiljöundersökningar.⁴⁴

Myndighetens medarbetare uttrycker:

- att de är trygga, energiska och glada i högre utsträckning än genomsnittet i Sverige. Glädjen uttryckt starkare jämfört med tidigare mätningar.
- Ungefär samma oro för framtiden som svenskar vanligtvis gjorde innan pandemin. Vilket är en förbättring jämfört med tidigare mätningar.
- att de har relativt god kontroll över sitt arbete och det ligger i paritet med vad genomsnittliga svensken vanligtvis upplevde innan pandemin. Något större andel uttrycker dock en minskad känsla av kontroll.
- Att upplevelsen av att känna att arbetet är utmanande på ett positivt sätt fortsatt högre än svensk norm.
- en fortsatt känsla av att man är mindre effektiv i jobbet än vanligt, även om variationen är stor. Det vill säga, några av medarbetarna tycker att de har en bra situation, medan andra medarbetare känner sig lite mer ineffektiva just nu.
- att de fortsatt upplever bättre socialt stöd, såväl av kollegor som chef, än genomsnittet i Sverige.

2.8.4 Kompetensutveckling

Under året har utbildningar i jämställdhetsintegrering genomförts för alla anställda.

2.8.5 Sammanfattning

Myndighetens bedömning är att de åtgärder som vidtagits för en god arbetsmiljö och för trygga anställningsvillkor har bidragit till myndighetens förmåga att fullgöra myndighetens uppdrag.

⁴³ Data saknas för jan-mar 2020 eftersom myndigheten bytte till personalsystemet Primula från och med april 2020.

⁴⁴ BO2022-0033

3. Finansiell redovisning

3.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING			
(tkr)	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	26 898	27 089
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	84	159
Intäkter av bidrag	3	12 648	11 430
Summa		39 631	38 679
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-27 084	-26 209
Kostnader för lokaler		-2 167	-2 163
Övriga driftkostnader	5	-9 976	-9 986
Finansiella kostnader	6	-3	-6
Avskrivningar och nedskrivningar		-400	-315
Summa		-39 631	-38 679
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	285
Lämnade bidrag	7	0	-285
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

3.2 Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	8	1 850	1 400
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	358	554
Summa		2 208	1 954
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	40	71
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	338	447
Summa		377	518
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	12	766	734
Övriga kortfristiga fordringar	13	0	2
Summa		766	735
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	14	569	674
Övriga upplupna intäkter	15	7	26
Summa		575	701
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	670	320
Summa		670	320
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	17	3 438	8 407
Summa		3 438	8 407
SUMMA TILLGÅNGAR		8 035	12 636

Balansräkning (tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	18	0	0
Statskapital	19	21	21
Summa		21	21
Avsättningar			
Övriga avsättningar	20	414	368
Summa		414	368
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	2 564	2 451
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22	1 266	1 141
Leverantörsskulder		865	2 709
Övriga kortfristiga skulder	23	411	347
Summa		5 106	6 648
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	2 389	2 201
Oförbrukade bidrag	25	104	3 398
Summa		2 494	5 599
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		8 035	12 636

3.3 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag								
Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Omdispo- nerade anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not							
Uo 9 5:1 Barnombudsmannen Ramanslag ap.1 Barnombudsmannen (ram)	26	-320	26 549	0	0	26 229	-26 898	-670
Summa		-320	26 549	0	0	26 229	-26 898	-670

3.4 Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

3.4.1 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Barnombudsmannens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 23,8 tkr (ett halvt prisbasbelopp 2021) bokförts som periodavgränsningsposter. Motsvarande beloppsgräns föregående år var 20 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången kan tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter
3 år	Datorer och kringutrustning Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner
5 år	Inredningsinventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod. Nuvarande hyreskontrakt löper till och med 2024-12-31.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare

Ersättning i tkr

Barnombudsman, Elisabeth Dahlin	1 226
Styrelseledamot i Uppsala Universitet	
Styrelseledamot i Anna Lindh akademien vid Malmö Universitet	

Förmån i tkr

Bilförmån och övriga skattepliktiga förmåner	0
--	---

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2021	2020
Totalt	5,35 %	1,9 %
Andel 60 dagar eller mer	63,18 %	64,6 %
Kvinnor	4,65 %	2,6 %
Män	-	-
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	4,24 %	3,0 %
Anställda 50 år -	7,35 %	1,1 %

Sjukfrånvaro för grupperna män samt anställda under 29 lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer alternativt att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

3.5 Noter

Resultaträkning				
(tkr)				
Not	1	Intäkter av anslag	2021	2020
		Intäkter av anslag	26 898	27 089
		Summa	26 898	27 089
		Utgifter i anslagsredovisningen	-26 898	-27 089
		Saldo	0	0
Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
		Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	84	159
		Summa	84	159
Not	3	Intäkter av bidrag	2021	2020
		Bidrag från statliga myndigheter	12 648	11 430
		Anställningsstöd mm	52	13
		Utgiftsområde 9 anslag 5:2 Barnets rättigheter		
		<i>Barnrätt i praktiken vissa statliga myndigheter.</i>	2 715	1 965*
		<i>Samverkan med länsstyrelsen</i>	495	834
		<i>Utbilda och sprida vägledning om barnkonventionen</i>	387	1 888
		<i>Samla rättspraxis i databas</i>	1 374	1 000
		<i>Utveckla och uppdatera utbildnings- och informationsmaterial</i>	275	0
		<i>Covid 19 - stödja myndigheter etc med kunskap om barnets rättigheter</i>	0	62
		<i>Covid 19 - analyseras och utvärdera konsekvenser utifrån barnkonventionen</i>	500	878
		<i>Utveckla stöd för förebyggande av våld mot barn A2020/02111/MRB</i>	700	212
		<i>Landrapport våld mot barn</i>	550	150
		Utgiftsområde 13 anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder		
		<i>Kartläggning pornografis inverkan på barn</i>	1 500	831
		Utgiftsområde 13 anslag 2:2 åtgärder mot diskriminering och rasism		
		<i>Barn och ungas könsidentitet etc</i>	0	2 500
		<i>Strategisk myndighet för HBTQ-personers rättigheter</i>	500	299
		<i>HBTQ uppdrag skola trans och icke binära</i>	1 901	0
		<i>Ta fram kunskap om barn o ungas utsatthet för rasism</i>	899	0

**Utgiftsområde 1 anslag 6:1 Insatser
för mänskliga rättigheter 2020**

*stärka och utveckla demokratiperspektivet
på webbplatsen Mina rättigheter.*

	800	798
Summa	12 648	11 430

* belopp från 2020 är omräknade

Not	4	Kostnader för personal	2021	2020
------------	----------	-------------------------------	-------------	-------------

Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	15 724	15 460
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	<i>0</i>	<i>14</i>
Sociala avgifter	11 127	10 347
Övriga kostnader för personal	233	402
Summa	27 084	26 209

Not	5	Övriga driftkostnader	2021	2020
------------	----------	------------------------------	-------------	-------------

Reparationer och underhåll	5	13
offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	20	22
Resor, representation, information	176	367
Köp av varor	176	309
Köp av tjänster	9 599	9 275
Summa	9 976	9 986

Not	6	Finansiella kostnader	2021	2020
------------	----------	------------------------------	-------------	-------------

Övriga finansiella kostnader	3	6
Summa	3	6

Not	7	Lämnade bidrag	2021	2020
------------	----------	-----------------------	-------------	-------------

Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	0	285
Summa	0	285

Balansräkning				
(tkr)				
Not	8	Balanserade utgifter för utveckling	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	1 400	0
		Årets anskaffningar	513	1 400
		Summa anskaffningsvärde	1 913	1 400
		Ingående balans	0	0
		Årets avskrivningar	-64	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	-64	0
		Utgående bokfört värde	1 850	1 400
Not	9	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	977	977
		Summa anskaffningsvärde	977	977
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-423	-228
		Årets avskrivningar	-195	-195
		Summa ackumulerade avskrivningar	-619	-423
		Utgående bokfört värde	358	554
Not	10	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	568	473
		Årets anskaffningar	0	95
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-327	0
		Summa anskaffningsvärde	241	568
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-497	-473
		Årets avskrivningar	-32	-24
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	327	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	-202	-497
		Utgående bokfört värde	40	71

Not	11	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	1 272	887
		Årets anskaffningar	0	394
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-10
		Summa anskaffningsvärde	1 272	1 272
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-824	-738
		Årets avskrivningar	-109	-96
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	10
		Summa ackumulerade avskrivningar	-933	-824
		Utgående bokfört värde	338	447
Not	12	Fordringar hos andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
		Fordran ingående mervärdesskatt	743	723
		Kundfordringar hos andra myndigheter	23	10
		Summa	766	734
Not	13	Övriga kortfristiga fordringar	2021-12-31	2020-12-31
		Fordringar hos anställda	0	2
		Summa	0	2
Not	14	Förutbetalda kostnader	2021-12-31	2020-12-31
		Förutbetalda hyreskostnader	494	485
		Övriga förutbetalda kostnader	75	189
		Summa	569	674
Not	15	Övriga upplupna intäkter	2021-12-31	2020-12-31
		Övriga upplupna intäkter utomstatliga	7	26
		Summa	7	26
Not	16	Avräkning med statsverket	2021-12-31	2020-12-31
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	320	-512
		Redovisat mot anslag	26 898	27 089
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-26 549	-26 257
		Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	670	320

Not	17	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
		Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	3 438	8 407
		Summa	3 438	8 407

		Beviljad kredit enligt regleringsbrev	2 000	2 000
		Maximalt utnyttjad	0	0

Not	18	Myndighetskapital	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	-------------------	------------	------------

Myndighetskapital består enbart av statskapital vars värde är oförändrat mellan åren.

Not	19	Statskapital	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	--------------	------------	------------

		Statskapital utan avkastningskrav avseende inlån av konst	21	21
		Utgående balans	21	21

Not	20	Övriga avsättningar	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	---------------------	------------	------------

Avsättning för lokalt omställningsarbete

		Ingående balans	368	323
		Årets förändring	46	45
		Utgående balans	414	368

Cirka 25 % av totala avsättningen beräknas användas till omställningsåtgärder 2022

Not	21	Lån i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	-------------------------	------------	------------

Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.

		Ingående balans	2 451	825
		Under året nyupptagna lån	513	1 942
		Årets amorteringar	-400	-315
		Utgående balans	2 564	2 451

		Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 800	2 800
		Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	2 564	2 451

Not	22	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
		Utgående mervärdesskatt	1	0
		Arbetsgivaravgifter	418	378
		Leverantörsskulder andra myndigheter	847	763
		Övrigt	0	0
		Summa	1 266	1 141
Not	23	Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
		Personalens källskatt	411	337
		Personalens pensionsavgifter	0	10
		Summa	411	347
Not	24	Upplupna kostnader	2021-12-31	2020-12-31
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 098	1 799
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	148	100
		Övriga upplupna kostnader	143	302
		Summa	2 389	2 201
Not	25	Oförbrukade bidrag	2021-12-31	2020-12-31
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	104	3 398
		Summa	104	3 398
		<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
		inom tre månader	104	2 221
		mer än tre månader till ett år	0	1 177
		Summa	104	3 398

Anslagsredovisning (tkr)

**Not 26 Uo 9 5:1 Barnombudsmannen
(Ramanslag)**

ap.1 Barnombudsmannen

Enligt regleringsbrevet disponerar Barnombudsmannen en anslagskredit på 796 tkr. Under 2021 har myndigheten utnyttjat 670 tkr av krediten.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER					
(tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 800	2 800	1 400	1 400	1 400
Utnyttjad	2 564	2 451	825	983	94
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	2 000	3 200
Maximalt utnyttjad	0	0	0	663	2 306
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	1	0	1
Räntekostnader	0	0	16	46	9
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	84	159	20	974	623
Anslagskredit					
Beviljad	796	787	775	747	737
Utnyttjad	670	320	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	0	0	512	1 584	641
Bemyndiganden (Ej tillämplig)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	25	25	24	28	29
Medelantalet anställda (st)*	27	31	31	35	35
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 569	1 534	1 518	1 377	1 386
Kapitalförändring**					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda 2021 är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

4. Undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2022-02-22

Elisabeth Dahlin
Barnombudsman